

УДК: 575.827.633.11

Коновалов Д. В., кандидат с.-г. наук, м.н.с лабораторії оригінального насінництва,
Інститут фізіології рослин і генетики НАН України
e-mail: david-konovalov@ukr.net

ІНТЕНСИВНІСТЬ ПОЧАТКОВОГО РОСТУ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ БІОЛОГІЧНИМИ ПРЕПАРАТАМИ

Досвідом багатьох поколінь доведено, що формування продуктивності рослини відбувається на початку її росту і розвитку і від того, який потенціал буде закладено у цей період, залежить рівень урожайності. Підвищення інтенсивності проростання насіння та продуктивності культури можливе за його передпосівної підготовки з використанням стимуляторів росту і розвитку та мікроелементів.

З метою підвищення початкового росту та розвитку кореневої системи проведені дослідження з передпосівної обробки насіння стимулятором росту Емістим С та мікродобривом Аватар 1. Передпосівна обробка насіння стимулятором росту Емістим С забезпечила достовірне збільшення зародкових корінців (на 29,0), довжини корінців на 1,6 см ($HP_{0,05} = 0,7$ см), їх абсолютно су-

хої маси – на 4,0 г або на 39,6%, порівняно з контролем. Аналогічна залежність з формування кореневої системи на початковому росту і розвитку спостерігалася за передпосівної обробки насіння мікродобривом Аватар 1 хоча порівняно з обробкою насіння біостимулятором всі показники були нижчими, але істотної різниці не виявлено. Найвищу ефективність розвитку кореневої системи забезпечила комплексна передпосівна обробка насіння біостимулятором Емістим С та мікродобривом Аватар 1. Кількість зародкових корінців збільшилася на 35,5%, їх довжина – на 2,3 см або на 15,1%, абсолютно суха маса корінців на 5,2 г або на 51,4%, добові прирости кореневої системи – на 50,7%, що забезпечило збільшення абсолютно сухої маси 100 рослин на 7,6 г ($HP_{0,05} = 0,9$ г), порівняно з контролем.

УДК 633.49:631.526.32

Король Л. В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник лабораторії молекулярно-генетичного аналізу
Топчій О. В., кандидат с.-г. наук, завідувач лабораторії показників якості сортів рослин
Шитківа Ю. В., старший науковий співробітник лабораторії молекулярно-генетичного аналізу
Іваницька А. П., старший науковий співробітник лабораторії показників якості сортів рослин
Український інститут експертизи сортів рослин
e-mail: larysa_korol@ukr.net

ПЛАСТИЧНІСТЬ ТА СТАБІЛЬНІСТЬ СОРТІВ КАРТОПЛІ (*SOLANUM TUBEROSUM* L.) ЗА ОСНОВНИМИ ГОСПОДАРСЬКОЦІННИМИ ОЗНАКАМИ

Картопля, як і будь-яка інша культура, різко реагує на зміни зовнішніх факторів середовища зростання. Тому вивчення поведінки створених сортів картоплі в різних ґрунтово-кліматичних зонах на сьогодні залишається актуальним завданням. В окремих агрокліматичних зонах урожайність формується сортами у більшості випадків нестабільно і буває досить непередбачуваною, оскільки важко знайти такий високопластичний універсальний сорт, який би підходив для різних ґрунтово-кліматичних зон. Тому першочерговим завданням є виявлення сорту який був би придатний для вирощування в різних ґрунтово-кліматичних зонах.

Метою досліджень було проведення аналізу екологічної пластичності й стабільності ознак урожайності, умісту крохмалю та сухої речовини в ґрунтово-кліматичних зонах Лісостепу та Полісся.

Експериментальні дослідження виконувались на дослідних полях у філіях Українського інституту експертизи сортів рослин (УІЕСР) (зона Лісостепу: Полтавська, Сумська; зона Полісся: Чернігівська, Волинська), протягом 2019–2020 рр. Матеріалом для досліджень слугували 9 сортів картоплі різного еколого-географічного

походження: 'Містерія' – Україна, 'Rodriga' – Німеччина, '7 FOUR 7' 'ALOUETTE', 'PARADISO', 'FONTANE', 'RANOMI', 'LAUDINE' – Нідерланди (Голландія), 'Cherie' – Франція внесені до Державного реєстру сортів, придатних для поширення в Україні. Під час досліджень використовували методи: лабораторний, розрахунковий та статистичний, для підготовки висновків – аналізу та синтезу.

Проведено аналіз сортів картоплі, які вирощувалися в різних ґрунтово-кліматичних зонах України за урожайністю, умістом крохмалю та сухої речовини. Виділено високопластичні сорти за показниками умісту крохмалю та сухої речовини '7 FOUR 7', 'PARADISO', 'FONTANE', 'RANOMI', 'LAUDINE'), урожайності ('7 FOUR 7', 'Rodriga', 'ALOUETTE', 'PARADISO', 'LAUDINE'). Високостабільними сортами за ознакою урожайності виявилися сорти 'Містерія', '7 FOUR 7', 'ALOUETTE', 'FONTANE' та 'LAUDINE', умісту сухої речовини та крохмалю – сорти 'Містерія', '7 FOUR 7', 'Rodriga', 'PARADISO', 'RANOMI'. До високоінтенсивних сортів за ознакою урожайності відносяться сорти 'Rodriga', 'PARADISO', за умістом сухої речовини та крохмалю – 'FONTANE', 'LAUDINE'.